

ειδοποίηση στον Ερντογάν απηύθυνε και η πρόεδρος της Κομισιόν **Ούρσουλα φον ντερ Λάιεν**, που επισκέφθηκε την τελευταία εβδομάδα τη Μεγαλόνησο, και τόνισε πως η Ε.Ε. δεν θα δεχθεί σε καμία περίπτωση την ύπαρξη δύο κρατών στην Κύπρο. Η Αθήνα παρακολουθεί προσεκτικά τις εξελίξεις, που απειλούν να βάλουν σε μια δύσκολη δοκιμασία τόσο τις ελληνοτουρκικές σχέσεις όσο και την καλοκαιρινή ηρεμία που συμφώνησαν **Μητσοτάκης** και Ερντογάν στην τελευταία συνάντησή τους. Στη συνάντηση εκείνη, πάντως, ο Έλληνας πρωθυπουργός είχε ξεκαθαρίσει στον Τούρκο Πρόεδρο πως η Ελλάδα δεν πρόκειται να κάνει ότι δεν βλέπει, όσο και αν οι Τούρκοι θέλουν να διαχωρίσουν τις σχέσεις τους με την Ελλάδα από ό,τι κάνουν στη Μεγαλόνησο. Ηδη στο υπουργείο Εξωτερικών έχουν γίνει οι πρώτες συσκέψεις, ώστε να προσδιοριστεί η ενδεδειγμένη αντίδραση σε περίπτωση που ο Ερντογάν κλιμακώσει τις προκλήσεις. Στον σχεδιασμό περιλαμβάνεται και μια επίσκεψη του υπουργού Εξωτερικών **Νίκου Δένδια** στην Κυπριακή Δημοκρατία, αμέσως μετά τη φιάστα του Ερντογάν. Αυτό που προβληματίζει, πάντως, τόσο την Αθήνα όσο και τη Λευκωσία είναι η σιγή ιχθύος που τηρεί ο ΟΗΕ απέναντι στις τουρκικές προκλήσεις,

μήνυμα

Ο Πρόεδρος Νίκος Αναστασιάδης έστειλε το μήνυμα πως, αν ο Ερντογάν προχωρήσει σε άνοιγμα των Βαρωσίων υπό τουρκοκυπριακή διοίκηση, τότε η διαδικασία για την επίλυση του Κυπριακού θα πρέπει να θεωρείται νεκρή

αλλά και η αμφισβήτηση των αποφάσεων του Συμβουλίου Ασφαλείας. Οχι μόνον δεν υπάρχει κάποιος σχολιασμός των απαράδεκτων τουρκικών δηλώσεων, αλλά, σύμφωνα με πληροφορίες, δεν θα γίνεται και καμία σχετική αναφορά στην έκθεση του γ.γ. του ΟΗΕ **Αντόνιο Γκουτέρες** για την ανανέωση της θητείας της ειρηνευτικής δύναμης Κύπρου (UNFICYP) που θα συζητηθεί στις 21 Ιουλίου στο Συμβούλιο Ασφαλείας του Οργανισμού. Μάλλον το αντίθετο συμβαίνει, καθώς ο ΟΗΕ επιδιώκει σε κατευνασμό του Ερντογάν και του Τατάρ και, μάλιστα, ενόψει της κατάρτισης της έκθεσης, είχε βολιδοσκοπήσει τον Ν. Αναστασιάδη για το αν θα δεχόταν τον όρο «αυτοδιοικούμενες περιοχές» για τα κατεχόμενα, κάτι που εκείνος απέρριψε εμφατικά. Διπλωματικές πηγές εκτιμούν, πάντως, πως ο μόνος που θα μπορούσε να υποχρεώσει τον Ερντογάν να χαμηλώσει τους τόνους στο θέμα της Κύπρου είναι ο Αμερικανός Πρόεδρος **Τζο Μπάιντεν**, ο οποίος και το Κυπριακό γνωρίζει και προεκλογικά είχε υποσχεθεί να παρέμβει. Ακόμα, ωστόσο, δεν έχει μιλήσει.

ΟΗΕ

Αυτό που προβληματίζει τόσο την Αθήνα όσο και τη Λευκωσία είναι η σιγή ιχθύος που τηρεί ο ΟΗΕ απέναντι στις τουρκικές προκλήσεις αλλά και η αμφισβήτηση των αποφάσεων του Συμβουλίου Ασφαλείας

Ψάχνουν γέφυρα με τις ΗΠΑ μέσω... Αφγανιστάν!

■ **ΑΝΑΠΑΝΤΕΧΟ** «σωσίβιο» στις σχέσεις της Αγκυρας με τις ΗΠΑ αποτελεί η συμφωνία που σφυρηλατεί η Τουρκία με την Ουάσιγκτον για να αναλάβει τις επιχειρήσεις ασφαλείας στο αεροδρόμιο της Καμπούλ. Η τουρκική κυβέρνηση προσφέρει στους εταίρους της στο ΝΑΤΟ μια σπάνια ευκαιρία για συνεργασία μετά την περίοδο κατά την οποία οι σχέσεις των δύο χωρών είχαν κλονιστεί εξαιτίας μιας σειράς διενέξεων.

Οι ΗΠΑ εγκατέλειψαν τις προηγούμενες ημέρες την κύρια στρατιωτική τους βάση στο Αφγανιστάν, στο πλαίσιο της επιτάχυνσης της αποχώρησής τους. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα οι Ταλιμπάν να κερδίσουν έδαφος, κάτι που προκάλεσε ανησυχία ότι η ασιατική χώρα θα μπορούσε να διολισθήσει στο χάος. Σε αυτό το πλαίσιο, ο Τούρκος Πρόεδρος **Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν** είπε στον Αμερικανό Πρόεδρο **Τζο Μπάιντεν**, κατά τη Σύνοδο Κορυφής του ΝΑΤΟ τον προηγούμενο μήνα, ότι η Τουρκία θα μπορούσε να διαχειριστεί την ασφάλεια στο αεροδρόμιο εάν ο Πρόεδρος των ΗΠΑ της παρέιχε τη «διπλωματική, διαχειριστική και οικονομική υποστήριξη» που απαιτείται για την αποστολή.

Ο Ερντογάν έχει... αναγνωρίσει «την πραγματικότητα των Ταλιμπάν», λέγοντας ότι η Αγκυρα θα συνεχίσει τις συνομιλίες με τις ένοπλες ομάδες. Ο Τούρκος υπουργός Αμυνας **Χουλουσί Ακάρ** και ο Αμερικανός ομόλογός του **Λόιντ Οστιν** είχαν μια «εποικοδομητική και θετική» τηλεφωνική συνομιλία την περασμένη Τετάρτη για την «ασφαλή λειτουργία του διεθνούς αεροδρομίου “Hamid Karzai”». Ο Ακάρ δήλωσε ότι η Τουρκία είναι αποφασισμένη «να συνεισφέρει για την ασφάλεια, την ειρήνη και την ευημερία του αφγανικού λαού». Ωστόσο, πολύ περισσότερα εξαρτώνται ακόμη από την επίτευξη μιας συμφωνίας της Τουρκίας με τους Ταλιμπάν, οι οποίοι έχουν καταστήσει σαφές ότι δεν θα ανεχθούν καμία ξένη στρατιωτική δύναμη σε αφγανικό έδαφος μετά την αποχώρηση των ΗΠΑ, σύμφωνα με τον **Χικμέτ Τσετίν**, πρώην υπουργό Εξωτερικών της Τουρκίας, ο οποίος έχει υπηρετήσει ως υψηλόβαθ-

μος εκπρόσωπος του ΝΑΤΟ στο Αφγανιστάν. Η διατήρηση του διεθνούς αεροδρομίου «Hamid Karzai» ως μία ασφαλή πύλη είναι κρίσιμη από τη στιγμή που οι πρεσβείες και οι οργανώσεις ανθρωπιστικής βοήθειας πρόκειται να παραμείνουν στο Αφγανιστάν. «Έχουμε επίγνωση ότι το αεροδρόμιο της Καμπούλ πρέπει να παραμείνει ανοικτό και σε λειτουργία. Εάν δεν συμβεί αυτό, οι πρεσβείες θα αποχωρήσουν, μετατρέποντας το Αφγανιστάν σε ένα απομονωμένο κράτος», δήλωσε ο Ακάρ. Η Τουρκία, ο δεύτερος μεγαλύτερος στρατός του ΝΑΤΟ, διαχειρίζεται ήδη στρατιωτικές επιχειρήσεις στο αεροδρόμιο. Ο Ακάρ έχει αποκλείσει την αύξηση του τάγματος που αριθμεί 500 άτομα και ο Ερντογάν έχει πει ότι ελπίζει να στρατολογήσει τόσο την Ουγγαρία όσο και το Πακιστάν στην αποστολή.

Η Τουρκία, η οποία έχει στηρίξει τις ΗΠΑ αφού του ξεκίνησε ο πόλεμος το 2001, έχει κοινούς θρησκευτικούς και άλλους δεσμούς με το Αφγανιστάν. Ο Ερντογάν βλέπει επίσης την πρωτοβουλία ως μια ευκαιρία «να αναπροσαρμόσει τις σχέσεις του με τις ΗΠΑ μετά από χρόνια αποξένωσης, λόγω αποκλίσεων της εξωτερικής τους πολιτικής», εκτιμά ο ανεξάρτητος αναλυτής σε θέματα ασφαλείας **Χασάν Σελίμ Οζερτέμ**. «Η Τουρκία πιστεύει ότι με αυτό το βήμα δείχνει ότι παραμένει ένας εκ των ων ουκ άνευ εταίρος του ΝΑΤΟ, ότι μπορεί να συνεργαστεί με τις ΗΠΑ και ότι είναι μία από τις λίγες χώρες που μπορούν να επωμισθούν μία τέτοια ευθύνη».

Από την εκλογή Μπάιντεν, ο Ερντογάν έχει υποσχεθεί να βελτιώσει τις σχέσεις της Τουρκίας με τις ΗΠΑ, οι οποίες έχουν επιβάλει κυρώσεις στη γείτονα για την αγορά του προηγμένου ρωσικού συστήματος S-400, που είναι σχεδιασμένο να καταρρίπτει αεροσκάφη του ΝΑΤΟ. Μια συμφωνία για το Αφγανιστάν «βάζει τις φιλονικίες και τις διαφορές σε βαθιά ψύξη και δίνει στις δύο πλευρές μια θετική ατζέντα για να επικεντρωθούν σε αυτήν», υποστηρίζει ο Οζερτέμ.

ΘΑΝΑΣΗΣ Κ. ΤΣΙΤΣΑΣ